

Powiatowa Stacja Sanitarno-
Epidemiologiczna w m.st. Warszawie
ul. Kochanowskiego 21, 01-864
Warszawa
Telefon:
22/ 311-80-09
Email:
ozp.psse.warszawa@sanepid.gov.pl

Wszawica

**Podstawowe informacje oraz
wskazówki jak sobie
z nią radzić.**

prezentacja pogładowa dla :

- ***rodziców i opiekunów
dzieci w wieku
przedszkolnym
i szkolnym***

Warszawa, 2022

Podłoże problemu

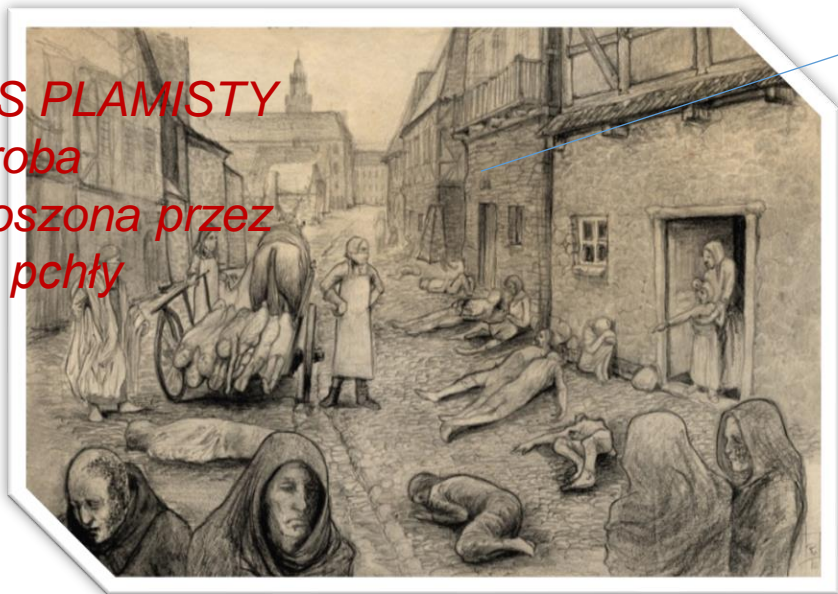
Mimo postępu cywilizacyjnego wszawica głowowa stanowi nadal duży problem medyczny, higieniczny, a także socjalny.

Dlaczego tak się dzieje?

Dominują negatywne skojarzenia (brud, ubóstwo, bieda, wstyd, odraza)

TYFUS PLAMISTY
– choroba
przenoszona przez
wszy i pchły

Wszy to pasożyty, które swoim wyglądem nie budzą powszechnej sympatii.

Do epidemii dochodziło najczęściej podczas wojen i klęsk żywiołowych. Pojawiały się także w miejscach zatłoczonych, takich jak więzienia. To właśnie epidemia tyfusu spowodowała odwrót Napoleona i jego wojsk z Rosji. W trakcie epidemii, która miała miejsce podczas I wojny światowej – zmarły 3 miliony osób

A tymczasem ...

♣ Pasożytnictwo jest prawem przyrody

Jest zjawiskiem równie nieuchronnym jak prawo ciężenia i klasówka z fizyki

Wszy to najstarsze pasożyty człowieka

Żyją tylko na nim.

Występują w trzech podgatunkach, jako:
wesz głowowa, odzieżowa i łonowa.

Obecnie wszy ubraniowe i wszy głowowe są uznawane
za jeden gatunek mieszczący się w zakresie zmienności gatunkowej.

Wszawica jest chorobą pasożytniczą wywoływaną przez inwazję tych bezskrzydłych owadów – wszy.

Ważne :

Wszawica to choroba pasożytnicza. Budzi emocje w środowisku szkolnym. Niejednokrotnie te emocje powodują że chcemy coś z tym jeszcze zrobić i ... dzwoniemy do sanepidu!

Od 2010 roku uległa zmianie ustawa o chorobach zakaźnych, która regulowała prawnie problem wszawicy. W związku z tym obecnie wszawica nie jest zaliczana do grupy chorób zakaźnych. Państwowa Inspekcja Sanitarna NIE MOŻE (jak to było do 2010 roku) wydać decyzji administracyjnej i nakazać poddania się obowiązkowemu leczeniu oraz zakazać uczęszczania dziecku choremu zakaźnie do szkoły.

Rola Inspekcji Sanitarnej

- ◆ Nie jest objęta wykazem chorób zakaźnych podlegających ustawie z dnia 5 grudnia 2008r. O zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2013 r. poz. 947 ze zm.)
- ◆ Przypadki wszawicy nie są objęte zakresem działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi
- ◆ Nie należy do działań przeciwepidemicznych, co oznacza brak obowiązku zgłaszania przypadków wszawicy do Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Jednocześnie brak kompetencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego do wydania decyzji nakazującej podejrzanemu o wszawicę wstrzymania się do uczęszczania do żłobka/przedszkola/szkoły, itp.

Podstawowe informacje

Wszawica to choroba pasożytnicza a nie zakaźna.

Decyzja o pozostawieniu dziecka w domu do czasu usunięcia wszy znajduje się w gestii rodziców. Nie wymaga interwencji organów władzy publicznej w trybie przewidzianym przepisami rangi ustawowej.

Zaleca się, aby działania higieniczne przeciw wszawicy były podjęte przez rodziców.

Pielęgniarka szkolna **może, ale nie ma obowiązku** dokonać przeglądu czystości głów uczniów.

Zgoda rodzica na przegląd czystości głów dziecka w szkole **może, ale nie musi** być potwierdzana każdorazowo odrębną zgodą.

Rodzic **ma obowiązek** poinformować szkołę, do której uczęszcza jego dziecko każdorazowo, gdy rozpozna wszawicę u swojego dziecka.

Eliminacja wszawicy u dziecka

Rób systematyczne przeglądy skóry głowy dziecka.

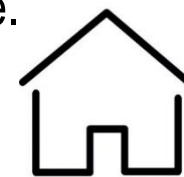
Przeglądając włosy podnoś je do góry, uda Ci się wówczas dostrzec poruszające się dorosłe osobniki lub złożone przez nie gnidy.

Przeglądając głowę zwróć uwagę na okolice za uszami, na skroniach i karku. To tam najczęściej gnieźdzą się te pasożyty.

Po każdym myciu głowy dokładnie rozczesuj włosy swojego dziecka.

Pozostawiając dziecko w Przedszkolu/ Szkole zadbaj by miało związane włosy, szczególnie jeśli są one długie.

Kiedy już pojawi się wszawica przeprowadź zabieg leczniczy, ale we właściwy sposób!

Eliminacja wszawicy u dziecka

Bogata oferta preparatów przeciwko wszawicy dostępna w aptekach bez recepty, pozwala wybrać właściwy dla Ciebie produkt. Zwróć jednak uwagę, że każdorazowo po zaaplikowaniu preparatu w postaci szamponu, lotionu, itp.

MUSISZ WYCZESAĆ GNIDY (jaja wszy) gęstym grzebieniem. Stosuj się do zaleceń na ulotce i **KONIECZNIE POWTÓRZ ZABIEG Z WYCZESANIEM GNID PO OKOŁO 7 dniach**. Jest to potrzebne z uwagi na cykl rozwojowy wszy. Po 7 dniach od złożenia jaj wylęgają się z nich dorosłe osobniki, które będą znowu za jakiś czas zdolne do rozmnażania i składania kolejnych jaj. Zatem należy jak najszybciej przerwać cykl rozwojowy wszy i usunąć nie tylko żywe osobniki ale również gnidy.

Eliminacja wszawicy u dziecka

Bogata oferta preparatów przeciwko wszawicy dostępna w aptekach bez recepty, pozwala wybrać właściwy dla Ciebie produkt. Zwróć jednak uwagę, że każdorazowo po zaaplikowaniu preparatu w postaci szamponu, lotionu, itp.

MUSISZ WYCZESAĆ GNIDY (jaja wszy) gęstym grzebieniem. Stosuj się do zaleceń na ulotce i **KONIECZNIE POWTÓRZ ZABIEG Z WYCZESANIEM GNID PO OKOŁO 7 dniach**. Jest to potrzebne z uwagi na cykl rozwojowy wszy. Po 7 dniach od złożenia jaj wylęgają się z nich dorosłe osobniki, które będą znowu za jakiś czas zdolne do rozmnażania i składania kolejnych jaj. Zatem należy jak najszybciej przerwać cykl rozwojowy wszy i usunąć nie tylko żywe osobniki ale również gnidy.

Forum: wszawica w szkole: pytania i odpowiedzi

Czy cykl życia wszy jest ważny z punktu widzenia ich eliminacji?

Tak. Gnidy składane są na nasadzie włosa. Po około tygodniu z jaj wylęgają się wszy. Po około 2,5-3 tygodnia wszy osiągają dojrzałość płciową i mogą złożyć kolejne jaja (od 100-300 jaj).

Preparaty zabijają dorosłe osobniki a nie jaja. Zatem nie należy przyjmować, że zastosowanie tylko preparatu wyeliminuje wszy na 100 %. Koniecznie należy wyczesać gnidy i powtórzyć zabieg po 7 dniach.

Czy gnidy zdychają po zastosowaniu preparatu?

Nie. Jaja są bardzo odporne i dzięki substancji kleistej są mocno osadzone na nasadzie włosa. Należy je wyczesać po zastosowaniu preparatu.

Czy można stosować jednocześnie preparat i szampon?

Raczej unikać łączenia w czasie zabiegu. Ale pomiędzy kuracjami można normalnie myć głowę szamponem. NIE WOLNO stosować preparatów przeznaczonych dla zwierząt.

Forum: wszawica w szkole: pytania i odpowiedzi

Czy wszy biorą się z brudu?

Brudna skóra jest im niepotrzebna. Brud nie ma wpływu na cykl rozwojowy czy proces rozmnażania się tych pasożytów. One żerują na skórze głowy by żywić się krwią człowieka. Właściwie to czyste, lśniące włosy są oznaką zdrowia, odżywienia i każdy pasożyt chętnie na takim organizmie założy swoje siedlisko.

Czy istnieje sezonowość występowania wszy?

Tak. Skupiska ludzi sprzyjają rozprzestrzenianiu się wszy bowiem wówczas występuje duża częstotliwość kontaktu głowa z głową. Czas po feriach, zielonej szkole, wakacjach jest czasem wzmożonych interwencji.

Czy wszy przenoszą się ze zwierząt na ludzi i odwrotnie?

Nie.

Forum: wszawica w szkole: pytania i odpowiedzi

Czy wszy przenoszą się ze zwierząt na ludzi i odwrotnie?

Nie.

Czy para wodna uśmierca wszy?

Tak. Temperatura pary to nawet ok. 200 st. C

Czy dziewczynki są bardziej narażone niż chłopcy?

Problem mają głównie dziewczynki z uwagi na często długie włosy. Na krótkich włosach są one po prostu widoczne. Poza tym zachowania dziewczynek sprzyjają przenoszeniu się wszy (przytulają się, pożyczają i zamieniają ozdoby do włosów, być może czeszą wspólnymi szczotkami).

Forum: wszawica w szkole: pytania i odpowiedzi

Jakie choroby przenoszą wszy? Czy przenoszą jakieś choroby w naszej strefie klimatycznej?

Uważa się, że wesz głowowa nie przenosi chorób. Z uwagi na zadrapania dzieci po żerowaniu wszy mogą pojawić się jakieś stany zapalne, ropne skóry. Poza tym wszawica została skasowana z listy chorób zakaźnych. Wesz odzieżowa przenosi bakterie rickettsia provazekii odpowiedzialne za dur epidemiczny. Występuje głównie w Afryce, Azji, Ameryce Południowej .

Jak działają preparaty na wszy?

Preparaty są na bazie substancji chemicznych, np. permetryna (działanie neurotoksyczne), preparaty zawierające substancje typu silikony (duszą ciało owada) oraz preparaty ziołowe + obowiązkowo zestaw z grzebieniem do wyczesania gnid.

Forum: wszawica w szkole: pytania i odpowiedzi

Jaki jest najlepszy sposób do eliminacji gnid?

Preparat i wyczesywanie

Czy preparaty zabijają dorosłe osobniki?

Tak

Czy kolor włosów ma znaczenie? A jeśli tak to jakie?

Kolor włosów nie ma znaczenia. Na jasnych włosach trudniej zauważyć gnidy i dorosłe wszy.

Jakie są najskuteczniejsze działania zapobiegawcze dotyczące wszawicy?

Systematyczna kontrola głów w domu oraz szczególna uważność i przegląd głów szkole w okresach newralgicznych (po wakacjach, feriach, itp.)

Forum: wszawica w szkole: pytania i odpowiedzi

Dlaczego niektóre środki na wszy nie działają?

Bo są źle zastosowane. Jeśli stosujemy się wg zaleceń na etykiecie i powtórzymy zabieg po 7 dniach to powinniśmy uporać się z pasożytami. Jeśli tak nie jest to może warto przemyśleć zmianę preparatu.

Czy zawsze wszystko trzeba uprać, wyrzucić, odkurzyć?

Należy uprać (temperatura 60 st. C); można zamrozić (- 20 st. C do 48 h); można zastosować preparat do zwalczania owadów biegających do rzeczy typu koce, pluszaki, poduszki, itp. zamykając w worku foliowym na 24-48 h. Potem należy wszystko wyczyścić lub uprać.

Zalecenia profilaktyczne dla dzieci i ich rodziców przed wyjazdem na wycieczkę szkolną, zieloną szkołę, wakacje*

- Związuj długie włosy lub noś krótką fryzurę, która ułatwia pielęgnację skóry głowy i włosów.
- Używaj wyłącznie osobistych przyborów higienicznych do pielęgnacji skóry i włosów.
- Codziennie czesz i szczotkuj włosy.
- Myj skórę głowy i włosy w miarę potrzeb, nie rzadziej niż dwa razy w tygodniu.
- Weź ze sobą (rodzicu, wyposaż swoje dziecko) środki higieniczne, takie jak szampony z odżywką ułatwiające rozczesywanie i wyczesywanie włosów.
- Po powrocie do domu sprawdź czystość głowy. Rodzicu, systematycznie sprawdzaj czystość skóry głowy i włosów swojego dziecka.

* Zgodnie z zaleceniami Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia

Dziękuję za uwagę !

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w
m.st. Warszawie
ul. Kochanowskiego 21, 01-864 Warszawa
Telefon: 22/ 311-80-09
email: ozp.psse.warszawa@sanepid.gov.pl

